

Ingmarie Ahlberg
Miljö och teknik
Telefon: 08-508 264 54
ingmarie.ahlberg@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2008-10-09

Miljöhandlingsprogram för exploateringskontorets miljöarbete 2009

Förslag till beslut

1. Kontoret föreslår att nämnden godkänner kontorets förslag till miljöhandlingsprogram för exploateringskontorets miljöarbete 2009.

Krister Schultz

Eva Olsson

Bakgrund

I november 2007 antog Stockholms fullmäktige ett nytt miljöprogram för Stockholms stad 2008-2011. Miljöprogrammet omfattar sex övergripande miljö mål med ett antal delmål. Utifrån miljöprogrammet ska alla verksamheter vidta åtgärder som leder mot målen. Nämnder och styrelser ska klargöra sin egen miljöpåverkan och rådighet samt därefter anta egna mål med syfte att uppnå de kommunövergripande målen. Enligt Stockholms miljöprogram ska miljö mål följas upp genom indikatorer eller genom någon annan uppföljningsmetod, som varje nämnd, bolag eller styrelse får ansvar för att ta fram.

I överensstämmelse med ovan har exploateringskontoret tagit fram riktlinjer för exploateringskontorets miljöarbete, som godkändes av exploateringsnämnden i februari 2008. Utifrån kontorets riktlinjer för miljöarbetet har ett miljöhandlingsprogram tagits fram för att redovisa vad exploateringskontoret avser att göra för att uppfylla miljö målen för verksamheten.

Exploateringskontorets förslag

Målet för exploateringsnämnden är att bidra till en tillgänglig och miljövänlig stad genom effektiv, ekonomisk och miljövänlig markanvändning.

Miljöhandlingsprogrammet innehåller åtgärdsaktiviteter för att uppnå miljömålen och kontorets miljöpolicy samt förslag till indikatorer för uppföljning.

Handlingsprogrammet är ett levande dokument som uppdateras en gång om året i samband med verksamhetsplaneringen. Detta arbete ska ske inom ramarna för ordinarie verksamhetsplanering enligt integrerat system för ledning och uppföljning av stadens ekonomi (ILS).

Med utgångspunkt från miljömålen för verksamheten föreslår kontoret aktiviteter och indikatorer för följande miljömål under 2009 (fullständig sammanställning finns i bilaga 1).

MILJÖMÅL - Energieffektiva lösningar och val av förnybara energislag i nybyggnadsprojekt

- Mål om energiförbrukning tas med i exploateringsavtal.
- Metod för uppföljning av energimålet tas fram.
- Energimålen revideras under 2009 med beaktande av ny kunskap och erfarenhet av energieffektivt byggande.
- Som **indikator** föreslås andel ny bebyggelse som klarar BBR-kravet respektive mål för energiförbrukning.

MILJÖMÅL - Hållbar park- och naturmiljö

- Exploateringskontoret värnar om värdefulla mark- och vattenområden genom tidiga miljöbedömningar, att kompensera exploatering av mark- och vattenområden, landskapsanalyser, värdering av växtval.
- Behov och nytta av miljöanpassad upphandling av växter utvärderas.
- Som **indikator** föreslås 1) Andel ianspråktagen grönyta som "grönkompenseras". 2) Andel grönkompensation som avser ekologiska/biologiska åtgärder. 3) Andel värdefull grönyta som ianspråktas.

MILJÖMÅL - Markkvaliteten ska vara god för människors hälsa och miljön.

- Exploateringskontoret bedömer markkvaliteten i exploateringsprojekt och säkerställer att markkvaliteten vid nyexploateringar håller en god standard med avseende på människors hälsa och miljön.
- Exploateringskontoret ska tillsammans med Göteborg och Malmö stad ta fram bedömningsgrunder för storstadsmiljöer. Målsättningen är att få en bättre hantering av markföroreningar i exploateringsprojekt.
- Ingen **indikator** föreslås för detta mål. Inför ett exploateringsprojekt är markens kvalitet oftast okänd. Exploateringskontoret har säkerställt hanteringen markmiljöförhållandena genom att ha experter som bedömer markmiljöförhållandena i alla projekt.

MILJÖMÅL - Hushållning med mark och andra naturresurser

- Exploateringskontoret utreder möjlig byggbar mark inom staden och prioriterar exploateringar på mark som tidigare varit exploaterad.
- Som **indikator** föreslås andel nybyggnation som sker på redan exploaterad mark. Exploateringskontoret har ingen egen uppföljning av detta miljömål eftersom SBN och MHN ansvarar för uppföljningen av detta miljömål var 4:e år.
- Kontoret ska verka för hög grad av återvinning av schaktmassor i stadens exploateringsprojekt. Detta sker bland annat genom krav på återanvändning av schaktmassor.
- Som **indikator** föreslås andel återvunna schaktmassor.

MILJÖMÅL - Projektering av anläggningar ska ske med hänsyn tagen till beständighet och miljöpåverkan.

- Staden ska ta miljöhänsyn vid projektering av stadens anläggningar. Arbetet styrs upp av Teknisk handbok men också Q-anläggning. Miljöavsnitten i dessa ska revideras för att säkerställa att miljöbedömningar mm är aktuella.
- Metod för uppföljning av miljömålet att tillämpa projekteringsstyrande miljökrav tas fram.
- Som **indikator** föreslås andel projekt som uppfyller de projekteringsstyrande miljökraven.

MILJÖMÅL - Entreprenadarbeten ska genomföras på ett miljöanpassat sätt

- Miljökrav tillämpas vid upphandling av entreprenadarbeten. "Miljökrav vid upphandling av entreprenader och tjänster – Gemensamma upphandlingskrav för Göteborgs stad, Malmö stad, Stockholms stad och Vägverket".
- Miljökontroll av större entreprenadarbeten genomförs.
- Som **indikator** föreslås andel entreprenader som uppfyller stadens miljökrav utifrån genomförda stickprovskontroller.

MILJÖMÅL - Miljöprofilering av två bostadsprojekt.

- Exploateringskontoret ska tillsammans med Stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, miljöförvaltningen och stadsdelsförvaltningen konkretisera miljöprofileringen för Norra Djurgårdsstaden genom att ta fram ett program för miljöprofilering av området.
- Ingen **indikator** föreslås nu. Uppföljning kommer att ske inom ramarna för Norra Djurgårdsstadsprojektet.

MILJÖMÅL - Miljöeffektiva transporter i nya exploateringsområden.

- Exploateringskontoret planerar och projekterar trafikanläggningar i nya områden som leder till hög andel gång-, cykel- och kollektivtrafikresenärer.
- **Indikator** blir andelen personer som åker kollektivt, cyklar och går. Miljöförvaltningen ansvarar för uppföljningen av miljömålet Miljöeffektiva transporter i Stockholms stads miljöprogram. Exploateringskontoret har ingen egen uppföljning av detta miljösmål.

MILJÖMÅL - Miljöeffektiv avfallshantering i exploateringsprojekt.

- I större stadsutvecklingsområden medverkar Exploateringskontoret till att utreda och genomföra alternativa lösningar för sopsortering, som tex sopsuganläggningar.
- Trafikkontoret ansvarar för uppföljningen av miljömålet Miljöeffektiv avfallshantering i Stockholms stads miljöprogram. Exploateringskontoret har ingen egen uppföljning av detta miljösmål.

Slut